

مؤسسه تحصیلات عالی جامی

لایحه ی تاسیس مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی

سال ۱۳۸۹

لایحه‌ی تاسیس موسسات تحصیلات عالی خصوصی

مقدمه

با توجه به ماده ۴۶ قانون اساسی تاسیس و اداره موسسات تعلیمات عالی، عمومی و اختصاصی وظیفه دولت است اتباع افغانستان می توانند به اجازه دولت به تاسیس موسسات تعلیمات عالی، عمومی، اختصاصی و سواد آموزی اقدام نمایند.

دولت می تواند تاسیس موسسات تعلیمات عالی، عمومی و اختصاصی را به اشخاص خارجی نیز مطابق به احکام قانون اجازه دهد.

شرایط شمول در موسسات تعلیمات عالی دولتی و سایر امور مربوط به آن توسط قانون تنظیم می گردد.

نظریه نیاز مبرم ملی به آموزش عالی، افزایش سالانه ی شمار متقاضیان و در نتیجه محدود بودن ظرفیت واحدهای دولتی وزارت تحصیلات عالی افغانستان، درخواست موسسات علمی خارجی و منابع خصوصی داخلی برای تاسیس نهاد های خصوصی آموزش عالی، حذف انحصار و ترویج رقابت های علمی و بالاخره وصل کردن افغانستان با استفاده از تجربه ها و پیشرفت های شگرف جامعه ی فرهنگی جهانی، وزارت تحصیلات عالی افغانستان لایحه ی تاسیس نهاد های خصوصی آموزش عالی را ترتیب نموده، تا از یک سوسهولت های لازم و استقامت های کاری در این بخش روشن گردد، و از سوی دیگر با معرفی این لایحه راه کارهای قانونی فعالیت نهاد های خصوصی آموزش عالی نظم و نسق یابد. از این رو این لایحه در یک مقدمه، پنج فصل و سه ماده به شرح زیر تنظیم گردید:

فصل اول

تعریف:

ماده ۱: نهاد آموزش عالی خصوصی، نهادی است غیر انتفاعی که با سرمایه ی بخش خصوصی مطابق با معیارها و مقررات قانونی تحصیلات عالی افغانستان، به منظور عرضه ی خدمات آموزشی عالی ایجاد می شود.

فصل دوم

شیوه ی تاسیس نهاد های آموزش عالی خصوصی:

ماده ۲: درخواست کتبی مبنی بر ایجاد نهاد آموزش عالی خصوصی به وزارت تحصیلات عالی رسماً سپرده شود.

ماده ۳: درخواست باید شامل هویت شخص موسس یا نماینده ی با صلاحیت او، نام نهاد آموزشی خصوصی مورد نظر و مشخصات مهم آن باشد. نشانی ارتباطی، تلفن و e-mail شخص موسس نیز در آن درج گردد.

ماده ۴: درخواست باید به طور روشن برنامه ی شش ماه اول کاری را نشان بدهد و با معرفی نامه معتبر دوشخص یا نهاد دارای اعتبار (یکی از آنها در افغانستان) همراه باشد.

فصل سوم

تفاهم نامه:

ماده ۵: تفاهم نامه، مرحله ی قبل از موافقت نامه است که یک دوره ی شش ماهه را در بر می

گیرد و اگر در این مدت درخواست دهنده نتوانست به برنامه ی شش ماهه عمل نماید ، خود به خود فسخ میگردد ، و اگر برنامه ی شش ماهه موفقانه سپری شد ، درخواست دهنده می تواند در ماه پنجم تفاهم نامه ، به برنامه ی کامل " موافقت نامه " اقدام نماید .

ماده ۶: تفاهم نامه با ریاست انسجام امورا کادمیک صورت می گیرد و پس از تائید شورای عالی و امضای وزیر تحصیلات عالی مدار اعتبار است .

ماده ۷: تفاهم نامه در بردارنده ی طرح کلی نهاد آموزش خصوصی است که تفاهم کلی وزارت تحصیلات عالی را با درخواست نهاد آموزشی خصوصی در بر می گیرد و بیشتر شامل مسئولیت های درخواست دهنده می شود .

ماده ۸: نهاد آموزش خصوصی طرح مفصل " قرارداد نامه " اسناد مربوط به ساختار تشکیلاتی ، کادر علمی ، مقررات و تضمین مالی اش را به وزارت تحصیلات عالی می سپارد .

ماده ۹: تضمین مالی مساوی است به بودجه ی ۵ ساله ی نهاد آموزش عالی خصوصی به اعتبار یک دوره تحصیلی و باید در یکی از بانک های معتبر در کابل سپرده شود و رسید آن پیوست " موافقت نامه " به وزارت تحصیلات عالی داده شود .

فصل چهارم

مسئولیت های نهاد آموزشی خصوصی :

ماده ۱۰: نهاد آموزشی خصوصی در اجرای کارها و فعالیت های اکادمیک خویش ، قوانین نافذ کشور ، به ویژه قانون تحصیلات عالی را مراعات می نماید .

ماده ۱۱: پس از امضای " تفاهم نامه " نهاد آموزشی خصوصی مجال آن را می یابد تا در تهیه جای مناسب برای نهاد آموزشی عالی خصوصی ، ساختمان های مورد نیاز ، سامان آلات ، وسایل ، مواد درسی ، کادر علمی و سایر ضروریات طبق قانون تحصیلات عالی اقدام نماید .

ماده ۱۲: با این " تفاهم نامه " نهاد آموزشی عالی خصوصی امکان آن را می یابد تا برای تاسیس و ثبت رسمی خود دست به کار شود .

ماده ۱۳: نهاد آموزشی عالی خصوصی برنامه ی کاری اش را با ذکر مراحل اجرایی آن ترتیب نموده و رسماً به وزارت تحصیلات عالی می سپارد .

ماده ۱۴: نهاد آموزشی عالی خصوصی از اجرا و پیشرفت کارهایش پس از تکمیل هر مرحله به طور منظم و کتباً ریاست انسجام امور اکادمیک به وزارت تحصیلات عالی گزارش می دهد .

ماده ۱۵: نهاد آموزشی عالی خصوصی مطابق با قانون تحصیلات عالی ، سالانه از سوی سازمان اعتباردهی مورد ارزیابی قرار میگیرد و نتیجه ی این ارزیابی در گزارش های سالانه وزارت تحصیلات عالی منعکس می گردد .

ماده ۱۶: هزینه ی تحصیلی با مشوره ی وزارت تحصیلات عالی تعیین میگردد .

ماده ۱۷: نهاد آموزش عالی خصوصی حد اقل ۱۰ % باید به شاگردان ممتازی که توانایی پرداخت هزینه ی تحصیلی را ندارند بورسیه بدهد . عدم توانایی شاگردان از سوی وزارت تحصیلات عالی تثبیت میشود .

ماده ۱۸: هیچ نهاد آموزشی خصوصی بدون اجازه نامه وثبت رسمي در وزارت تحصيلات عالي حق فعاليت و جذب شاگرد را ندارد و اسناد مدارک نهاد آموزشی که اجازه نامه ي رسمي ندارد مدار اعتبار وزارت تحصيلات عالي نيست.

ماده ۱۹: نهاد آموزشی عالي خصوصي بايد داراي منابع مالي روشن وقانوني باشد.

ماده ۲۰: نهاد آموزشی عالي خصوصي بايد داراي زمين کافي براي ساختمان هاي مورد نياز مانند دفاتر ، فاکولته ها ، پارک هاي سبز ، ليليه ها باشد و از نظر انکشافی بايد ظرفيت توسعه رادر دهه هاي آينده در نظر گرفته باشد و اسناد ملکيت زمين مورد نظر راپيش از ثبت به وزارت تحصيلات عالي بسپارد.

ماده ۲۱: نهاد آموزشی عالي خصوصي تکامل شدن ساختمان هاي اساسي اش مي تواند از ساختمان هاي کرایي مناسب به طور موقت استفاده کند ، به شرط اينکه اين مدت طولاني (یک دوره تحصيل) نباشد و با وزارت تحصيلات عالي صورت گرفته باشد.

ماده ۲۲: نهاد آموزشی عالي خصوصي نبايد به فعاليت هاي سياسي وغير علمي ومنافي با قوانين نافذ کشور دست بزند ، درچنين صورتي وزارت تحصيلات عالي مي تواند اجازه نامه اي او را لغو نمايد.

ماده ۲۳: نهاد آموزشی خصوصي عالي تابع قوانين نافذ درافغانستان است.

ماده ۲۴: نهاد آموزشی خصوصي پس از ثبت ميتواند از نام وزارت تحصيلات عالي در تبليغات خود استفاده کند. اما با وزارت تحصيلات عالي بايد قبلاً مشوره صورت گرفته باشد.

ماده ۲۵: شماره ثبت قانوني درافغانستان بايد درتمام اوراق رسمي ياد آوري شود.

فصل پنجم

مسئوليت هاي وزارت تحصيلات عالي.

ماده ۲۶: وزارت تحصيلات عالي اسناد مربوط به ساختار تشکيلاتي وکادر علمي نهاد آموزشی عالي خصوصي رامطالعه نموده ودرباره ي آن تصميم لازم اتخاذ مي کند.

ماده ۲۷: وزارت تحصيلات عالي پس از تکميل مرحله ي اساسي وفعال شدن نهاد آموزشی عالي خصوصي هياتي رابراي ارزيابي ، بررسي وثبت به آن نهاد مي فرستد.

ماده ۲۸: وزارت تحصيلات عالي پس از گرفتن گزارش هيئت ارزيابي وبررسي آن ودرصورت موافقت به رياست جمهوري اسلامي افغانستان پشنهاد ميدهد وپس از منظوري ، به ثبت نهاد آموزشی عالي خصوصي مي پردازد.

ماده ۲۹: وزارت تحصيلات عالي شماره ي ثبت مخصوص براي نهاد آموزشی عالي خصوصي صادرميکند.

ماده ۳۰: وزارت تحصيلات عالي درارزيابي اسناد علمي با نهاد آموزش خصوصي همکاري ميکند.

ماده ۳۱: وزارت تحصيلات عالي درصورت تخطي نهاد آموزشی عالي خصوصي ازمراعات قانون کشور وموافقت نامه ، صلاحيت دارد تاتصميم مقتضي بگيرد ودرصورت لزوم به بستن آن اقدام کند.

ماده ۳۲: هرگاه نهاد آموزشی عالی خصوصی به دلیل بحران مالی از ادامه فعالیت باز بماند و یا مطابق به ماده ۳۱ بسته گردد، تمام اموال منقول و غیرمنقول آن به وزارت تحصیلات عالی تعلق میگیرد و تضمین مالی ۵ ساله که در ماده ۹ ذکر شده به منظور ادامه ی تحصیل شاگردان به مصرف خواهد رسید ، و یا در صورت تبدیلی نهاد آموزشی عالی خصوصی به نهاد دولتی مصرف جا به جایی خواهد شد.

ماده ۳۳: وزارت تحصیلات عالی از نهاد آموزشی عالی خصوصی در چهارچوب " موافقت نامه " و قانون تحصیلات عالی و قانون اساسی کشور حمایت خواهد کرد ..

ماده ۳۴: این لایحه در یک مقدمه ، ۳۳ ماده و پنج فصل ترتیب یافته و پس از منظوری وزیر تحصیلات عالی نافذ است.

دلو ۱۳۸۴، کابل

این لایحه که در جلسه مورخ ۲۷ حوت ۱۳۸۴ شورای عالی وزارت تحصیلات عالی به تصویب رسیده منظور است.

پوهاند دکتور سیدامیرشاه "حسنیار" وزیر تحصیلات عالی